

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง
THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN EDUCATION OF PRIVATE
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION
COMMISSION IN PHATTHALUNG PROVINCE

¹จุไรรัตน์ อินแพง และ ²กนกกร ศิริสุข
¹Jurairat Inpang and ²Kanokkorn Sirisuk

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย
Songkhla Rajabhat University, Thailand

¹lovelinandjudy@gmail.com, ²Kanokkorn.si@skru.ac.th

Received: September 27,2023; **Revised :**November 2, 2023; **Accepted :**December 31,2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา 3) รวบรวม ข้อเสนอแนะการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก 2) ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุงที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

¹ นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ของโรงเรียนเอกชน ไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง มีทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรมีการหาคู่มือกำหนดมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัด 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรจัดทำแผนตามปีงบประมาณและแบ่งเป็นแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรจัดทำคำสั่งให้บุคลากรในฝ่ายแผนร่วมกันรับผิดชอบ และจัดทำแผนพัฒนาประจำปีสู่การปฏิบัติตามปฏิทินการปฏิบัติงาน 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ควรกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายงานเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในแผน 6) ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ควรจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในโดยใช้รูปแบบตามหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดให้ 7) ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา ควรจัดทำเป็นรูปเล่มเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป และเผยแพร่ต่อสาธารณะชนต่อไป

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพการศึกษา, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, สถานศึกษาเอกชน

Abstract

This study was aimed to 1) study the condition of Quality Assurance in Education of Private School under the Office of Private Education Commission in Phatthalung Province, 2) compare the condition of Quality Assurance in Education of Private School under the Office of Private Education Commission in Phatthalung Province; classified by education level, work experience, and the size of the school, and 3) gather recommendations of Quality Assurance In Education of School under Private School in Phatthalung Province. The results were found that: 1) The condition of Quality Assurance Operations in Private Schools under the Office of the Private Education Commission, Phatthalung Province; in overall aspect, was at the highest level. When considering in each aspect, it was found that they both were at the highest level and a high level. 2) Teachers under the Office of the Private Education Commission, Phatthalung Province; with different education level, work experience, and size of school, had their opinions on the Quality Assurance Operations in Private Schools with no difference. In overall and each aspect, they both had a statistically significant difference at the .001 level. 3) Recommendations of Quality Assurance Operations in Private Schools under the Office of

the Private Education Commission, Phatthalung Province, had 7 approaches in total: 1) Setting the educational standards of schools: there should be a manual for setting educational standards and indicators. 2) Preparation of education management development plans of schools: plans should be prepared according to the fiscal year and divided into short-term and long-term plans. 3) Operation of educational management development plans of schools: an order should be made for personnel in the planning department to jointly take responsibility and prepare an annual development plan to comply with the operational calendar. 4) Assessment and examination of educational quality of schools. 5) The follow-up of educational quality assessment results of schools: school administrators and department heads should be assigned to assess the internal quality of educational institutions according to the calendar set out in the plan. 6) Reporting on the annual Quality Assurance of schools: an annual internal Quality Assurance report should be prepared using the format specified by the schools. 7) The use of Quality Assurance results for schools: it should be prepared in the form of a book to be used as a guideline for improving the quality of education in the following year, and further disseminate to the public.

Keywords: Education Quality Assurance, Internal Quality Assurance, Private School

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการของการจัดการศึกษา ที่เน้นในเรื่องการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายนอก และการประกันคุณภาพภายใน และมาตรา 9 (3) ได้กำหนดการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยมาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาและมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นองค์กร

มหาชนมีหน้าที่พัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษา โดยมีการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 28-29) การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการดำเนินการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณะชนว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561: 9)

การศึกษาได้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนทั้งใน และนอกสถานศึกษา โดยการดำเนินการต้องมีการสนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินและพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ (accountability) มีระบบการบริหาร จัดการทั้งด้านผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากร หลักสูตรการเรียน การสอน สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการศึกษา และการประเมิน ตลอดจนระบบและกลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมตามแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา และผลลัพธ์สะสมที่ครอบคลุมระดับและประเภท การศึกษาที่ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ สถาบันผลิตและพัฒนาครูในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพจะต้องมีบทบาทในการเตรียมความพร้อมครูก่อนประจำการ และส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ซึ่งกระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามวงจรการบริหาร PDCA จนกลายเป็นวัฒนธรรมและวิถีการทำงานของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561: 4)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สามารถสร้างหลักประกันว่า การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม และถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย ระดับคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาจะมีประสิทธิผลเมื่อได้มีการประเมินผลการดำเนินงาน และนำเอาผลการตรวจประเมินคุณภาพมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ (Plan, Do, Check, Act) รวมทั้งการทบทวน และการติดตามระบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างใกล้ชิด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557: 13)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 สนองต่อนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและการศึกษาไทยในอนาคต ประกอบกับนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

ของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไป จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 เป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษารวมถึงการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยดำเนินการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนงานโครงการกิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ และปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาภายใต้กรอบ 3 มาตรฐาน ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ที่ สมศ. จะนำมาใช้เป็นกรอบมาตรฐานที่จะเกิดขึ้นต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561: 25-26)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 592 คน จากโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพัทลุง ทั้งหมด 39 โรงเรียน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง, 2565: 6) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในจังหวัดพัทลุง จำนวน 234 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และอื่น ๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์แบบแจกความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง สรุปผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน

เอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้สถิติ One-way ANOVA (F-test) พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Sheffe's Method) พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างจำนวน 1 คู่ คือ ประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ความถี่มากที่สุด คือ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคุณครูบุคลากรทุกท่านในโรงเรียนเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความถี่มากที่สุด คือ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจัดทำ SWOT เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค โอกาส และข้อเสนอแนะ คณะกรรมการให้ความเห็นชอบที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความถี่มากที่สุด คือ จัดทำปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบตามคำสั่งการปฏิบัติงานตามแผนตามแผนที่วางไว้ มีคณะกรรมการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงาน ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ความถี่มากที่สุด คือ มีคณะกรรมการประเมินผล ประกอบด้วยครู บุคลากร ชุมชน เพื่อพัฒนางานของตนเอง พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และพัฒนาองค์กร โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ด้านการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า การติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ความถี่มากที่สุด คือ มีคณะกรรมการให้ติดตาม ประเมินผลคุณภาพ ตรวจสอบ สรุปผลของการดำเนินงานตามปฏิทินที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา พบว่า การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ความถี่มากที่สุด คือ มีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาและนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา พบว่า การนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา ความถี่มากที่สุด คือ มีการประมวลเพื่อวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาและวางแผนเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง ได้มีนโยบายส่งเสริมให้หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนเอกชนทุกโรงเรียน ได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชน เพื่อให้เห็นถึงการพัฒนาการศึกษาที่เห็นเป็นเชิงประจักษ์ และเป็นรูปธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้เข้าใจ และเห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พร้อมทั้งมีความตระหนักในการร่วมกันดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครู บุคลากรและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพต่อไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี วรวรรณ (2563: 84) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวัฒน์ ตันเจริญ (2555: 142-143) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานจะเป็นตัวการเรียนรู้ การสร้างความเข้าใจ บทบาทการลงมือปฏิบัติตามการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชน ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่อยู่ในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน หากเป็นไปได้ว่าครูที่มีอายุงานมากกว่าจะมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าครูที่มีอายุงาน และประสบการณ์น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ดงเรืองศรี (2561: 54) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ครูมีความเห็นในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถสามารถจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

3. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประกันคุณภาพภายในถูกระบุไว้ในกฎหมายไม่ว่าจะเป็น พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 และกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ พ.ศ. 2561 จึงเป็นเหตุให้สถานศึกษาทุกขนาด ทุกระดับ ทุกประเภท จะต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561: 10) ที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงในการ ร้องรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานภายนอก คือ สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถ สะท้อนคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องและสาธารณชนเกิด ความมั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

4. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง

4.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคุณครูบุคลากรทุกท่านในโรงเรียนเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ และวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาอย่างชัดเจน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทุกท่านในโรงเรียน มีการประชุมวางแผนที่ชัดเจน กำหนดมาตรฐานการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดอบรมเพิ่มความเข้าใจให้ครู บุคลากรและผู้รับผิดชอบ และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่

4.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีความสำคัญในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริงเพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงการ/กิจกรรม และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยสำคัญที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับโครงการ/กิจกรรม พร้อมนำเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณา และนอกจากนี้ควรปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบันเป็นรูปธรรม

4.3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารสถานต้องให้ความสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีคุณภาพสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำทุกคนต้องมีปฏิทินที่ชัดเจน ควรมีการอบรมให้ความรู้บุคลากรเข้าใจวิธีการ ขั้นตอนการจัดทำ พร้อมนำเสนอให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนพิจารณา ให้ความเห็นชอบเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ซึ่งผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมายต้องมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้เพื่อนำผลการดำเนินงาน ใช่วางแผน ปรับปรุงพัฒนาต่อไป

4.4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อกำหนดแผนการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการจัดทำเครื่องมือการประเมินที่มีคุณภาพ และกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามงานแต่ละหน้าที่ดำเนินการประเมินโดยเน้นการประเมินผลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานอย่างมีความสุข ให้

ความสำคัญในการนำผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล มาใช้ในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป

4.5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา ผู้บริหารควรให้ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี รายงาน ความก้าวหน้าและรายงานผลการดำเนินการ สร้างเครื่องมือเพื่อติดตามพร้อมนำผลการพัฒนา คุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์หาปัญหา อุปสรรค และนำมาสรุปผลเพื่อใช้ในการพัฒนา รวบรวม ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน และนำผลการติดตาม ผลการดำเนินการมาวิเคราะห์ผลเพื่อวางแผนนำไปใช้ประโยชน์การ ปรับปรุง พัฒนา ปรับการดำเนินให้มีความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา ควรมีการประเมินที่ชัดเจนและมีข้อเสนอแนะนำมาพัฒนาได้จริงและติดตามการ ปรับปรุงและพัฒนาเป็นระยะมีระบบที่ตรวจสอบได้

4.6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ผู้บริหารควรมอบหมายให้บุคลากร ในโรงเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างละเอียด วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลใน การ เขียนสรุปรายงานผลการประเมินตนเองให้ครอบคลุมตามมาตรฐานการศึกษา 3 ด้าน สามารถ สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์และนำเสนอ ต่อบุคลากรทุกคนให้รับรู้และจัดทำก่อนเปิดการเรียนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

4.7 การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ สถานศึกษาควรนำผลการ ประเมินตนเอง (SAR) วิเคราะห์ สรุป สังเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน ครั้ง ต่อไป และกำหนดประเด็นการพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทการดำเนินของ สถานศึกษาอย่างหลากหลาย นำผลการประเมินมาปรับใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขงานทุก ครั้ง นำไปเผยแพร่ร่วมกันพัฒนาสู่สาธารณชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรวัฒน์ ต้นเจริญ. (2555). *แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มัธยมวัดหนองแขม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ศิรินทร ดงเรืองศรี. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 (Online). จาก http://www.mua.go.th/users/bhes/QAMUA58/qa%20manual58/QA_MANUAL30032558.pdf, 18 ธันวาคม 2565.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: พรินทวนกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง (Online). https://209.15.96.58/wpconcten/uploads/2021/11/PA_Plan_64.pdf, 20 มกราคม 2565.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.